

Učíme se hrou

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Ratolest Petříkov

Aktualizovaná verze, projednáno na Pedagogické radě dne: 29. 8. 2017

Platnost od 1. 9. 2017

č.j. 20-2017/KKA

Obsah

1. Úvod	5
2. Základní údaje	6
2.1. Identifikační údaje	6
2.2. Charakteristika mateřské školy	7
2.3. Charakteristika vzdělávacího programu	7
2.3.1. Úzká spolupráce školy a rodiny	8
2.3.2. Individuální přístup k rodině-dítěti (tutoriální systém)	9
2.3.3. Osobnostní vzdělávání – rozvoj nejen intelektu, ale i charakteru dítěte	9
2.3.4. Duchovní přesah vzdělávání	9
2.3.5. Vzdělání formou nabídky a stimulační techniky	10
2.4. Podmínky a organizace vzdělávání	10
2.4.1. Věcné (materiální) podmínky	10
2.4.1.1. Vybavení učeben	10
2.4.1.2. Další vybavení v ostatních místnostech	11
2.4.2. Životospráva	12
2.4.3. Psychosociální podmínky	12
2.4.4. Organizace	12
2.4.5. Řízení mateřské školy	13
2.4.6. Rámcový popis personálního zajištění provozu	14
2.4.7. Ostatní provozní záležitosti	14
2.4.8. Spoluúčast rodičů	14
2.5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	15
2.5.1. Základní předpoklady	15
2.5.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP	15
2.5.3. Náplň předmětů speciálně pedagogické péče	15
2.5.4. Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami	15
2.5.6. Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími	16
2.5.7. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	16
2.6. Vzdělávání dětí nadaných	16
2.7. Vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let	17
2.7.1. Základní předpoklady	17
2.7.2. Materiální podmínky	17
2.7.3. Životospráva, stravování	17
2.7.4. Psychosociální podmínky	17
2.7.5. Personální podmínky	18
2.7.6. Organizace vzdělávání	18
3. Organizace vzdělávání	18

3.1. Základní předpoklady.....	18
3.2. Třída Poupátek.....	18
3.3. Třída Ptáčat.....	18
3.4. Přijímání nových dětí.....	19
4. Vzdělávací obsah	19
5. Autoevaluace a hodnocení výsledků vzdělávání	20
5.1. Předmět autoevaluace	21
5.1.1. Evaluace jednotlivých oblastí.....	21
5.1.2. Evaluace vzdělávacího procesu.....	22
5.1.3. Evaluace práce s dětmi.....	23
5.1.4. Evaluace práce pedagogů.....	23
5.1.5. Evaluace práce s rodiči a veřejností.....	23
5.2. Hodnocení výsledků vzdělávání.....	23
5.3. Metody a techniky evaluace.....	24
5.4.Časový plán autoevaluačního procesu.....	25
5.5. Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků v evaluačním procesu.....	25

Tento dokument je zpracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (č.j. 32405/2004-22) a jeho aktualizované verze ze srpna 2016 č.j. MSMT-22405/2016-2 a na základě jeho přílohy „Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, č.j. MSMT č.j. 32405/2004-22“ a na základě „Souhrnné informace o povinném předškolním vzdělávání“ z března 2017 a „Podrobný informační materiál ke vzdělávání dětí od 2 do 4 let v mateřské škole“ viz www.msmt.cz.

Tento dokument byl schválen pod jednacím číslem 20-2017/KKA a platí až do nové aktualizace tohoto ŠVP.

Tento dokument byl včetně přílohy schválen ředitelem školy dne: 28. 8. 2017

Tento dokument byl včetně přílohy projednán na pedagogické radě dne: 29. 8. 2017

Informace o něm bude podána rodičům v září 2017, v tištěné podobě bude k dispozici v šatnách obou tříd a u ředitele školy. Do pololetí by také měl být zveřejněn elektronicky na nové verzi webových stránek www.msratolest.cz.

1. Úvod

Tento školní vzdělávací program je aktualizovanou verzí původního ŠVP Mateřské školy Ratolest, platného od 1.9.2011 (č.j. 4-2011/ANO). Úprava tohoto ŠVP probíhala od 30. 6. 2015 (viz plán aktualizace ŠVP) až do 29. 8. 2017, kdy byla projednána tato finální verze. Tento program je zpracován na pětileté období, tj. jeho další zásadní aktualizace bude provedena v roce 2022. Během této doby bude třeba shromažďovat nové inspirace a materiály, které se osvědčí v praxi.

Dokument vychází z RVP PV a je doplněn o zkušenosti s provozováním obdobných mateřských škol v zahraničí (ve Varšavě, Londýně, Barceloně, Vídni). Jsme v pravidelném kontaktu se zahraničními odborníky, kteří přijíždějí školit naše pedagogy, zároveň čerpáme významnou inspiraci z českého pedagogického prostředí, které je také velmi podnětné. Získané poznatky ze zahraničí uzpůsobujeme českému pojetí pedagogiky a vzdělávání dětí.

Práce v mateřské škole Ratolest Petříkov je založena na následujících pěti principech:

1. úzká spolupráce školy a rodiny
2. individuální přístup k rodině-dítěti (tutoriální systém)
3. osobnostní vzdělávání – rozvoj nejen intelektu, ale i charakteru dítěte
4. duchovní přesah vzdělání
5. vzdělání formou nabídky a stimulační techniky

Zejména vzdělávání formou nabídky, kterou jednotlivé děti využijí v různé míře podle svých individuálních schopností, je základním rysem tohoto vzdělávacího modelu. Dáváme dětem různé podněty cílené na rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti. Pro skupinu starších dětí připravujeme velké množství pracovních listů, které jsou cílené na kvalitní přípravu na budoucí vzdělávání ve škole. Velký důraz klademe na zdravotně pohybové cvičení, logopedickou prevenci a rozvoj hudebních schopností. V jistém směru se jedná o model analogický, i když ne identický, s Montessori pedagogikou. V podrobnější verzi tohoto dokumentu bude motivační stránka výuky rozpracována formou doporučení a podnětů pro učitele a ještě podrobněji se jí budou věnovat TVP. Třídy jsou rozděleny podle věkových kategorií.

2. Základní údaje

2.1. Identifikační údaje

Název tohoto dokumentu je Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Ratolest Petříkov, s podtitulem „Učíme se hrou“. Mateřská škola sídlí na pozemku 700/19 v obci Petříkov nedaleko Říčán u Prahy. Petříkov 166. Kontaktní telefon je +420 773 226 531, mail skolka.ratolest@gmail.com. Doručovací adresa je MŠ Ratolest, Petříkov 166, 251 69 p. Velké Popovice

Zřizovatelem je společnost s ručením omezením Mateřská škola Ratolest, s.r.o. Škola je samostatné zařízení. Součástí školní budovy je kromě tříd školní jídelna – výdejna, sociální zázemí a kancelář (podrobněji viz kapitola Rámcový popis majetkového zajištění provozu).

Ředitelem MŠ Ratolest je PhDr. Mgr. Kristina Kašparová. Název školy je Mateřská škola Ratolest, jde o samostatné zařízení. Statutárním orgánem zřizovatele jsou jednatelé Ing. Hana Staňková a Mgr. Daniela Zichová.

Tento ŠVP je dílem kolektivu autorů a tato aktualizovaná verze byla projednána na pedagogické radě dne 29.8. 2017, podrobněji viz následující tabulka

Historie verzí:

Datum	Autor	Poznámka
14.8.2008	Mgr. Daniela Zichová, Tereza Pušová, Bc. Klára Bourová	koncept
8 - 9.2008	Mgr. Daniela Zichová, Tereza Pušová, Bc. Klára Bourová	1. verze ŠVP, korektury
28.9.2008	Ing. Jan Zicha	formální úpravy
24.8.. 2010	Mgr. Anna Nosková, Mgr. Daniela Zichová	aktualizace ŠVP
24.8.. 2010	Schválena nová aktualizovaná verze ŠVP	pedagogická rada
1.7. – 26.8.2011	Mgr. Anna Nosková (ředitelka), Mgr. Daniela Zichová (jednatelka), PhDr. Kristina Kašparová, Mgr. Kateřina Veletová, konzultace Mgr. Veronika Nováková (fyzioterapeutka)	aktualizace a doplnění ŠVP
29.8.2011	Schválena nová aktualizovaná verze ŠVP	pedagogická rada
červen 2015 – leden 2016	Celá pedagogická rada	úprava struktury jednotlivých integ. bloků, doplňování jednotlivých IB o novinky z TVP
leden – červen 2017	Celá pedagogická rada	přepracování ŠVP
29.8. 2017	Celá pedagogická rada	schválení finální verze na PeRa
1.9. 2017	PhDr. Kristina Kašparová (ředitelka), Mgr. Daniel Zichová (jednatelka)	Finální verze, tisk

Tento školní vzdělávací program zpracoval kolektiv autorů a byl projednán a schválen pedagogickou radou v srpnu 2017.

2.2. Charakteristika mateřské školy

Mateřská škola sídlí v prostorné budově v obci Petříkov u Velkých Popovic. Je rozdělena na dvě třídy. Třídy mají maximální kapacitu 17 dětí, jsou členěny podle věkových kategorií s individuálním přihlédnutím ke schopnostem jednotlivých dětí. Celková kapacita mateřské školy je 34 dětí, celková kapacita školní jídelny - výdejny je 40 strážníků. Stávající počet pracovníků je 12 včetně lektorů anglického jazyka, hudby, účetní, hospodářky, atd.

Budova je umístěna v zástavbě rodinných domů. Jedná se o klidnou lokalitu, určenou k bydlení a nerušící služby včetně předškolních vzdělávacích zařízení. V bezprostřední blízkosti je les a louka, které škola mimo jiné využívá k dopolednímu a odpolednímu pobytu venku. Součástí mateřské školy je také rozlehlá zahrada s terénní úpravou „kopcem“, který je v zimním období využíván na sáňkování. Součástí zahrady jsou i hrací prvky. V dosažitelné vzdálenosti je také rybník ve Velkých Popovicích, u kterého lze s dětmi pozorovat vodní svět a jeho proměny. Pro skupinu starších dětí je dostupná i obec Velké Popovice a místní knihovna. Blízký les skýtá mnoho možností k ekoprocházkám. Tyto aktivity budeme směřována spíše do jarních a podzimních měsíců.

Škola, jak již bylo uvedeno, spolupracuje s obdobnými zařízeními v zahraničí. Tato spolupráce je již navázána a celá řada prvků uvedených v tomto ŠVP je ověřena mnoholetou praxí v zahraničí.

Školka je součástí rozsáhlejšího projektu. V rámci tohoto projektu spolupracuje se ZŠ Navis v Dobřejovicích, MŠ Lipka v Praze a MŠ Světýlko v Třebíči. Součástí této spolupráce je vzájemné předávání si zkušeností a materiálů pro práci s dětmi, také společná školení pro pedagogické pracovníky.

2.3. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program nazvaný „**Učíme se hrou**“ vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, je zaměřen na celkový rozvoj osobnosti dítěte. Chceme, aby děti byly připraveny na život a na pohodový vstup do dalšího stupně vzdělání. Zároveň usilujeme o intenzivní komunikaci s rodiči, aby naše výchovné působení ve školce bylo sjednoceno s výchovou v rodinách. Chceme, aby se děti učily odpovědnosti za své jednání, aby se nebály vyjádřit svůj názor a znaly základní pravidla komunikace. Chceme je vést k samostatnosti, zodpovědnosti a pořádku při plnění úkolů. V jednotlivých integrovaných blocích, kterých je právě tolik jako měsíců v roce chceme rozvíjet všechny stránky jejich osobnosti a to následujícím způsobem

1. Dostatečnou příležitostí k pohybu a pobytem venku navodit fyzickou pohodu a zlepšovat jejich tělesnou zdatnost, obratnost a dostatečný motorický rozvoj odpovídající předškolnímu věku.

2. Vytvářením příjemné „hrací“ i pracovní atmosféry přispět k harmonickému duševnímu rozvoji dětí. Každodenním čtením a vyprávěním pohádek a příběhů rozvíjet jejich jazykové a komunikační schopnosti. Rozvíjet zdravé sebevědomí, dáváním pozitivní zpětné vazby při drobných úspěších v osobnostním rozvoji a výtvarné, hudební, poznávací a jiné činnosti. Respektovat jejich radost i smutek a tak je učit respektu k ostatním.
3. Vytvářet dobré vztahy s dětmi a učit je vzájemné úctě. Neustálou trpělivostí i v konfliktních situacích dávat dobrý příklad komunikace s ostatními. Během ranní půl hodiny vysvětlovat pravidla správného chování v mezilidských vztazích. Každý měsíc se snažíme u dětí rozvíjet jeden dobrý návyk z oblasti vztahu k druhým lidem. Ať už je to z oblasti společenského chování (umět pozdravit, podívat se do očí) či z oblasti sociálních vztahů (myslet na kamaráda, umět mu pomoci, vcítit se do jeho situace, apod.).
4. Skrze práci na společných projektech rozvíjet schopnosti spolupracovat a spolupodílet se. Seznamování s kulturním bohatstvím především skrze pohádky, lidové písně a básničky. Rozvíjet estetické vnímání skrze poslech klasické živé i reprodukováné hudby. Rozvoj sociálních a komunikačních dovedností probíhá také skrze spontánní i řízené hry (dramatické činnosti, hudební a výtvarné činnosti, sportovní a kooperativní hry, apod.), dále četbou a vyprávěním příběhů a pohádek, díky nimž děti mohou vstřebávat a pochopit hodnoty lásky, rodiny a přátelství, atd..
5. Skrze poznávání okolní přírody v lese, na louce u rybníka, rozvíjet přirozené uvědomování si běhu přírody, jejich změn během roku v závislosti na střídání ročních období a změn počasí. Seznamováním s okolními obcemi Petříkov a Velké Popovice poznávání vlivu člověka na krajinu a její utváření. Pravidelnými rozhovory a vlastním příkladem učení odpovědnosti k přírodě, třídění odpadů a šetrnému zacházení s okolním prostředím.

Hlavní body, které jsou specifické pro tento projekt, jsou následující:

2.3.1. Úzká spolupráce školy a rodiny

Hlavním východiskem pro tuto charakteristiku mateřské školy je skutečnost, že rodiče jsou hlavními vychovateli svých dětí. Úkolem školy je pomoci jim v tomto úkolu. Nemůže a ani nechce je v této roli zastoupit. V konkrétní praxi to znamená, že škola pořádá pro rodiče semináře týkající se výchovy a vzdělání dětí. Součástí školy je spolupráce s klinickým logopedem, pedagogicko-psychologickou poradnou a fyzioterapeutem. Spolupráce probíhá formou školení a konzultací pro pedagogy a rodiče. Dále se každé rodině individuálně věnuje některý z pedagogických pracovníků – viz. bod 2.3.2. Zároveň jsou během školního roku pořádány pravidelné akce pro rodiče s dětmi, kde je

možnost navazovat s rodiči osobní kontakt a tak vylepšit vzájemnou komunikaci mezi rodiči a školou. Tyto akce jsou také příležitostí pro navázání osobních kontaktů mezi rodiči, což přispívá k celkové pohodové a přátelské atmosféře ve škole. Také řešení nedorozumění nebo případných konfliktů je tak snazší.

2.3.2. Individuální přístup k rodině-dítěti (tutoriální systém)

Každé dítě je osobnost, která má své kladné a záporné stránky. Cílem našeho výchovného projektu je pomoci dětem rozvíjet jejich přednosti a vypořádat se s jejich nedostatky. Zároveň je nutné znát rodinné zázemí dítěte a zharmonizovat výchovné působení ve škole i v rodině. V praxi to znamená, že každé dítě (respektive rodina) má tzv. *tutora* z řad učitelů, který se zajímá o jeho pokroky, případně problémy, vede o tom záznam a jednou za čtvrt roku se schází s rodiči. Průběh tohoto setkávání je podrobně rozpracován v interních materiálech školy, jeho smyslem je po vzájemné dohodě s rodiči určit konkrétní cíle týkající se rozvoje osobnosti dítěte a prostředky, jak jich v rámci spolupráce mateřské školy a rodiny dosáhnout. Tímto způsobem lze zharmonizovat výchovné působení ve škole a v rodině.

Učitel, který je tutorem dítěte vede o něm pravidelný záznam a to na formulářích, které připravuje pedagogická rada. Zároveň mu vytváří portfolio, které je odrazem postupného rozvoje jeho osobnosti při docházce do mateřské školy. Toto portfolio se skládá z kreseb a zápisů o motorickém a sociálním rozvoji dítěte a o jeho rozvoji v oblasti sebeobsluhy. Nově je součástí portfolio a to především u předškoláků diagnostická tabulka vytvořená podle diagnostiky Jiřiny Bednářové.

2.3.3. Osobnostní vzdělávání – rozvoj nejen intelektu, ale i charakteru dítěte

Při výchově a vzdělávání dětí je nutné přihlížet nejen k rozvoji intelektu, tj. k předávání znalostí, ale i k rozvoji charakteru. V mateřské škole je dostatek času pomoci dětem rozvinout charakterové vlastnosti jako je vytrvalost, trpělivost, pracovitost, důslednost, atd. Je to pro ně dobrým vkladem pro budoucí práci ve škole. V praxi to znamená, že každý měsíc je kladen důraz na některou z těchto charakterových vlastností. V rámci denního programu je jim věnován určitý čas. Zároveň je pro každý měsíc stanoveno téma pro socializaci a samostatnost a práci a pořádek, kterému je věnována zvláštní pozornost (viz příloha č. 4.3).

2.3.4. Duchovní přesah vzdělávání

Při výchově a vzdělávání dětí se snažíme rozvíjet i duchovní stránku jejich osobnosti. V praxi to znamená seznamování dětí s křesťanskými svátky, zvláště s významem Vánoc a Velikonoc. Děti mají možnost se seznámit s biblickými příběhy. Vždy je to dobrovolné a je respektována svoboda svědomí dětí a jejich rodičů. Děti jsou vedeny k respektu k vyznání druhého a tím se předchází sociálně patologickým jevům a rozvoji intolerance. Principiálně je mateřská škola otevřena všem, není určena pouze pro děti z katolických rodin.

2.3.5. Vzdělání formou nabídky a stimulační techniky.

Veškeré vzdělání je dětem předkládáno formou nabídky. Cílem mateřské školy je vytvořit příjemné a pohodové prostředí pro děti a tím jim usnadnit vstup do kolektivu. Během prvních let pobytu chceme v dětech rozvíjet základy socializace a samostatnosti, podpořit v nich smysl pro pořádek a pomoci jim pochopit pravidla vzájemného soužití. Postupně chceme rozvíjet jejich znalosti, vědomosti a schopnosti, které jsou přiměřené předškolnímu věku. Předškoláky pak chceme dobře připravit na výuku v základní škole. Připravit je na budoucí čtení, psaní, matematiku, podpořit v nich logické myšlení, atd., Je nutno předkládat dětem dostatečné množství podnětů, aby jich dle své kapacity využívaly. V praxi našeho projektu to znamená různé stimulační programy, které dávají dohromady požadavky z RVP PV a zahraniční praxi.

2.4. Podmínky a organizace vzdělávání

2.4.1. Věcné (materiální) podmínky

Budova splňuje veškerá funkční i estetická kritéria předškolního vzdělávacího zařízení. Byla budována se záměrem provozovat v ní školku a v tomto smyslu je i schválena stavebním úřadem. V oddělené části budovy je umístěna technická místnost, sklady hraček a pomůcek pro školní zahradu. Dalšími částmi budovy jsou 2 rozsáhlé učebny, v rámci jedné prostor pro odpočinek dětí, kancelář ředitele, setkávací místnost, umývárny, toalety, sklad ložního prádla a ručníků, úklidová místnost, šatny dětí, šatna učitelek a školní jídelna – výdejna. Prostory budovy jsou vyzdobeny nástěnkami, na kterých se pravidelně obměňují výtvarné práce dětí jednotlivých tříd. Školní zahrada bezprostředně navazuje na budovu školky a je přístupná přímo ze tříd. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Pravidelně se větrá a kontroluje teplota místností.

2.4.1.1. Vybavení učeben:

Třídy a herny mají dostatečně velké prostory a jsou vybaveny nábytkem. Z hygienických i estetických důvodů jsme volili uzavíratelné skříně, knihovna a skříně s výtvarnými pomůckami je volně přístupná dětem. Na hračky v uzavřených skříních tolik nesedá prach a lépe se uklízejí. Skříně jsou označeny symboly jednotlivých hraček, abychom dětem usnadnili orientaci při hraní i při ukládání hraček. Dětský nábytek, pomůcky pro psychomotorická cvičení, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek (matrace) odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Vybavení učeben je následující:

- stolečky a židličky
- stůl a židle pro vyučující
- koberec
- tabule, nástěnky

- police na knihy, stavebnice, papíry, výtvarné potřeby, edukativní pomůcky a hudební nástroje
- police na dětské výkresy
- CD přehrávač (1 pro školu)
- Klávesy (1 pro školu)
- pomůcky pro psychomotorické cvičení – např. tunely, molitanové kostky, švihadla, míče
- věšáčky
- v třídě uzpůsobené pro spánek jsou matrace a ložní prádlo
- lékárna (dostupná z obou tříd, ale mimo dosah dětí), dvě příruční lékárny ve třídách, jedna lékárna v šatně dospělých určené na procházky s dětmi (vše mimo dosah dětí)

Vybavení edukativními pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno. Edukativní hračky a doplňky nebo alespoň jejich podstatná část jsou umístěna tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení a mohly se aktivně podílet na jejich úklidu. Samotné dětské výtvary patří k podstatným doplňkům výzdoby učeben.

2.4.1.2. Další vybavení v ostatních místnostech:

Šatna:

- Věšáčky a botníky odpovídající počtu dětí, speciální botník na holinky
- Nástěnky a informační tabule pro rodiče

Kancelář ředitelky a učitelek:

- Kancelářské skříně
- Kancelářský stůl, židle
- Počítač s modemem
- Telefon
- Tiskárna a kopírka
- laminovací přístroj

Setkávací místnost:

- Sedací souprava
- Konferenční stůl

Úklidová místnost

- Úklidové prostředky

Na budovu MŠ navazuje školní zahrada s pískovištěm, dřevěnými průlezkami, skluzavkou, kolotočem. Písek je chráněn proti vniknutí koček. Školní zahrada je pravidelně udržována a obnovována, aby odpovídala všem hygienickým a bezpečnostním požadavkům.

Všechny vnitřní prostory mateřské školy také splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.).

2.4.2. Životospráva

Dětem je podávána vyvážená strava, pracovnice mající na starosti skladbu a objednávání jídel kontroluje, aby jídlo bylo pestré, bylo v něm dostatek syrové i vařené zeleniny a ovoce. Dětem je dopoledne i odpoledne podávána svačinka s dostatečným množstvím tekutin. Ve třídách je také k dispozici balená voda s barevnými kelímky, děti se mohou kdykoliv napít a také je jim v pravidelných intervalech pití nabízeno. Na pitný režim se dbá především v teplých letních dnech. Denní řád je pravidelný a je pravidlem, že dopolední i odpolední pobyt venku je pokud možno 2 hodiny. Vše je řízeno dle počasí, v chladnějších dnech se pobyt uzpůsobuje kondici dětí, pokud teplota klesne pod 5 stupňů děti ven nechodí. Většina dětí po obědě spí, avšak starší děti mají možnost klidového režimu v druhé třídě. To, zda děti po obědě spí nebo ne se upravuje dle dohody s jejich rodiči. Dětem je dovoleno i během pravidelných aktivit ve školce odpočinout, v prostoru k tomu určenému. Zároveň je činnost statická střídána s činností dynamickou tak, aby dětem byl nabízen dostatek pohybu.

2.4.3. Psychosociální podmínky

Ve školce je vytvářena klidná, pohodová a přátelská atmosféra. U nově přichozích dětí je umožněné rodičům z počátku setrávat s dítětem, aby odloučení od rodičů a postupné zvykání si na prostředí školky nebylo provázeno stresem. U dětí mladších 3 let mají maminky možnost umístit své dítě na 5 dní v měsíci do školky, aby se tak postupně seznámilo s prostředím a novými dospělými. Děti jsou vedeny k dodržování řádu vzájemného soužití a k vzájemné toleranci. Starší děti jsou vedeny k pomoci mladším. Děti jsou neustále oceňovány i za drobné úspěchy. Jako motivační prostředek je používán zápisníček, kde je hodnoceno dodržování návyků měsíce (např. jak se daří vzájemné zdravení, uklízení hraček, atd. – viz tabulka návyků). Dětem zvláště mladším, jsou dávány krátké a jasné pokyny, vždy jeden po druhém ne mnoho pokynů najednou. Učitelka dětem naslouchá a snaží se reagovat na jejich potřeby a to i za cenu, že je ukončena nějaká činnost dříve a vystřídána pohybem, hrou, případně odchodem ven. U mladších dětí je snaha, aby činnosti byly krátké. V kázni je spíše vyzdvihováno pozitivní chování ostatních dětí než komentováno negativní chování jednotlivce.

2.4.4. Organizace

Denní řád podle kterého je organizováno vzdělání v MŠ Ratolest je uveden v příloze 23.1. tohoto dokumentu. Denní řád je záměrně členěn do rozsáhlejších časových bloků, kdy není

upřesněno, kdy se která činnost uskutečňuje. Učitelka má tak dostatečnou možnost reagovat na aktuální potřeby dětí a celého kolektivu. Podle potřeby může jednotlivé činnosti prodloužit, zkrátit, případně i vynechat. Zvláštní pozornost je věnována zdravotně pohybovým aktivitám, které se do programu zařazují každý den. Tato cvičení jsou konzultována s fyzioterapeutkou, která pro nás vytvářela program zdravotně pohybového cvičení.

Spontánní hra není nikdy ukončována násilně. Někdy je vkládána mezi řízenou činnost, případně je některým dětem umožněno, aby se jí věnovaly i v době řízené činnosti. Zvláště u mladších dětí je to prováděno s velkou citlivostí. Učitelky dbají o to, aby bylo respektováno soukromí dětí a to jak při toaletě, tak aby bylo dětem umožněno odpočinout si mimo kolektiv.

2.4.5. Řízení mateřské školy

Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry. Průběžně komunikuje se všemi zaměstnanci. Každý má jasně stanovené své úkoly a kompetence, vychází se při tom z interních materiálů školky. Ředitelka průběžně kontroluje plnění jednotlivých úkolů a upozorňuje na případné nedostatky. Snaží se však být vždy pozitivní a laskavá. Všechny informace pro zaměstnance jsou umisťovány na nástěnkou blízko vchodu do výdejny (kam mají vstup povolen pouze zaměstnanci). Všechny společné akce jsou vždy plánovány s dostatečným předstihem a probírány na pedagogické radě. Jednotliví pracovníci školy jsou vedeni k tomu, aby pracovali jako tým a to mimo jiné i s vědomím, že příklad týmové práce je důležitý pro děti, které se z jejich vzoru učí.

Ředitelka zpracovává evaluační systém školy a konzultuje ho s jednotlivými pracovníky a podle jejich připomínek pracuje na zlepšení tohoto systému a následně i chodu mateřské školy.

Novinkou je hodnocení jednotlivých pracovníků podle přílohy 4.4. tohoto dokumentu. Toto hodnocení provádí ředitelka školy v pololetí a na konci roku.

Průběžně je zpracovávána evaluace mateřské školy a jsou z ní vyvozovány závěry pro další zlepšení, tyto závěry jsou dle své povahy plně nebo částečně zveřejňovány všem pracovníkům školy a případně rodičům.

Pracovníci se spolupodílejí na rozhodování příslušející jejich kompetencím.

Mateřská škola spolupracuje s klinickým logopedem, s fyzioterapeutem, pedagogicko-psychologickou poradnou (zvláště při řešení školní zralosti). Dále spolupracuje se ZŠ Navis v Dobřejovicích.

2.4.6. Rámcový popis personálního zajištění provozu

Počet zaměstnanců zajišťujících chod mateřské školy je 10 s činností a úvazkem podle následující tabulky:

počet osob	funkce	úvazek
ředitelka	1	1 x 20%
Zástupkyně ředitelky	1	1 x 05%
hlavní učitelka	3	3 x 100%
asistent pedagoga (pokud je zřízen)	1	1 x 100%
učitelka angličtiny	2	1 x 05%
uklízečka	1	1 x 50%
osoba zajišťující výdej jídel	1	1 x 100%
učitelka hudby	1	1 x 05%

Je stálá snaha zvýšit kvalifikovanost pedagogických pracovníků a proto jsou ti, kteří mají nedostatečné vzdělání vedeni k dalšímu studiu. Zároveň jsou všichni pedagogičtí pracovníci vedeni k dalšímu vzdělávání a to tak, že je jim dáno volno a každý může během roku absolvovat alespoň jeden kurz na akreditovaném pracovišti (tento kurz hradí škola). Účast na seminářích se upravuje dle aktuální situace ve školce. Počet pedagogů zajišťujících provoz MŠ se může měnit podle aktuální situace (odchody na MD, nemoci).

2.4.7. Ostatní provozní záležitosti

Účetnictví je zajištěno zřizovatelem. Dovoz obědů je zajištěn firmou, od které jsou obědy odebírány.

2.4.8. Spoluúčast rodičů

Práce v MŠ Ratolest je založena na úzké spolupráci s rodinou. Rodiče se velice ochotně zapojují do průběhu společných akcí a to nejen materiální pomocí, ale i vlastní angažovaností. Někteří dobrovolníci z řad rodičů přinášejí na společné akce i velmi dobré nápady. Ze strany školy je tato pomoc velice vítaná, podporovaná a oceňovaná. Zároveň usilujeme i o zapojení dalších rodičů.

V rámci tutoriálních setkání se navazují velice dobré vztahy mezi pedagogy a rodiči. Vše je samozřejmě založeno na vzájemné důvěře, a proto se zvláště dbá o diskrétnost a ochranu osobních údajů.

2.5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

2.5.1. Základní předpoklady

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se ve smyslu tohoto ŠVP myslí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření uskutečňuje mateřská škola a to tvorbou, realizací a vyhodnocováním PLPP nebo IVP a to podle převažujícího stupně PO. U převažující stupně PO 2-5 jako podkladu pro vypracování plánů používá doporučení ŠPZ. Rámcové cíle pro vzdělávání dětí jsou samozřejmě společné, při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se jejich naplňování uzpůsobuje tak, aby vyhovovalo jejich potřebám a možnostem. Stejně jako u ostatních dětí se pedagogové snaží vytvořit optimální podmínky pro jejich rozvoj osobnosti, k učení, ke komunikaci s ostatními, tak aby dosáhly co největší samostatnosti. ŠVP je podkladem pro tvorbu PLPP a IVP. Důležitou podmínkou pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Je samozřejmě nutné vytvořit podmínky pro pozitivní přijetí těchto dětí a to jak ze strany všech pedagogů, tak i ostatních dětí. Úzká spolupráce s rodiči všech dětí, která je podstatnou charakteristikou našeho projektu, je v tomto ohledu velkou výhodou. Rodičům dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba citlivě podávat potřebné informace a dobře s nimi komunikovat.

2.5.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP

Tvorba, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP probíhá podle následujících kritérií. Na tvorbě PLPP i IVP se podílí celý pedagogický tým. Jeho realizací je pověřen konkrétní pedagog, případně na jeho realizaci dohlíží ředitelka školy. V plánech se stanoví konkrétní cíle, které se v případě PLPP vyhodnocují po třech měsících, v případě IVP každý rok. PLPP vyhodnocuje sama ředitelka ve spolupráci s pedagogickou radou. IVP vyhodnocuje škola ve spolupráci s ŠPZ, které vydalo posudek.

2.5.3. Náplň předmětů speciálně pedagogické péče

Náplň předmětů speciálně pedagogické péče se vytváří individuálně podle převažujícího stupně PO a řídí se doporučeními uvedenými v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění účinném od 31.8.2017.

2.5.4. Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Pokud je ve školce dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a jeho vzdělávání je možné realizovat pouze za přítomnosti asistenta pedagoga, je tento zodpovědný za tvorbu a realizaci jeho

IVP. Za vyhodnocování IVP je zodpovědná ředitelka školy a vyhodnocení probíhá ve spolupráci ŠPZ, které vydalo posudek k integraci daného dítěte.

2.5.5. Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími

Do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami lze zapojit klinického logopeda, se kterým školka spolupracuje. Pokud dítě dosud nedochází na logopedii a logopedickou péči potřebuje, je rodičům doporučeno dostavit se na logopedii na některé pracoviště, se kterým školka spolupracuje. S ostatními odborníky, kteří mají v péči dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, školka spolupracuje a komunikuje, pokud to vyžaduje situace. V některých případech tyto odborníci spolupracují s ŠPZ, které má dítě na starosti a školka pak obdrží pouze výstupy dané spolupráce.

2.5.6. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se upravují tak, aby odpovídaly individuálním potřebám dětí. Jednotlivý pedagog zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. V konkrétních případech se uplatňuje především princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. Podmínky jsou upraveny taky, docházelo k osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Daný pedagog, jak již bylo výše zmíněno, úzce spolupracuje se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. Pokud to stupeň PO vyžaduje, je ve třídě přítomen asistent pedagoga.

2.6. *Vzdělávání dětí nadaných*

Mateřská škola Ratolest se snaží vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Individualizovat přístup k těmto dětem se snažíme v oblasti životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, nabízených pomůcek a podnětů. Vzhledem k tomu, že v předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí chceme takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola v tomto ohledu musí navazovat na práci rodičů, případně specializovaných pracovišť. Důležitá je dobrá a včasná diagnostika a včasné rozeznání

výjimečného nadání. V tomto případě lze pak uplatnit podobný postup jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a vytvářet, realizovat a vyhodnocovat PLPP (viz kapitola 2.5.2. tohoto ŠVP).

2.7. Vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let

2.7.1. Základní předpoklady

Mateřská škola Ratolest nemá mnoho zkušeností s vzděláváním dětí od 2 do 3 let, byť je soukromou školou. Většinou doporučuje rodičům podle ideálu prof. Matějčka nástup dětí až od 3 let. Pokud dojde k přijetí dětí mladších 3 let, přijímá škola opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání. Vzhledem k tomu, že škola má dělené třídy podle věku týkají se úpravy pouze třídy mladších dětí.

2.7.2. Materiální podmínky

V případě přijetí mladších dětí provede pedagog kontrolu hraček, didaktických pomůcek a sportovního náčiní, zda jsou vhodné pro přítomné děti. Pomůcky, které jsou pro věkovou kategorii mladší 3 let nevhodné, umístí pedagog do uzavíratelných skříní, případně přemístí do třídy starších dětí. Pro přijetí dětí mladších tří let má škola stanovené kritérium bez plen a proto není třeba vyčlenit prostor pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.), ani nemusí řešit umístění nočníků a přebalovacího pultu.

2.7.3. Životospráva, stravování

V oblasti životosprávy je případně zvažována individuální úprava denního režimu (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí). Při přijetí dítěte mladšího 3 let do mateřské školy stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy.

2.7.4. Psychosociální podmínky

Děti mladší 3 let většinou silně prožívají odloučení od rodičů, vzhledem k tomu, že v tomto věku ještě neznají pojem návratu, může pro ně být delší pobyt v MŠ velmi stresující. Rodičům, kteří se rozhodnou dát do MŠ dítě mladší 3 let, je proto doporučen pomalý adaptační režim, pouze několik hodin denně. V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Zásadní je vytvořit dětem klidné a pohodové prostředí a navázat dobrou spolupráci s rodiči.

2.7.5. Personální podmínky

Ředitelka školy dbá na optimální využití maximální možné výše úvazků pedagogických pracovníků. Zároveň, ale přizpůsobuje rozpis přímé pedagogické činnosti učitelů tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

2.7.6. Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí a snažíme se aby, vyhovovala jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

3. Organizace vzdělávání

3.1. Základní předpoklady

Školka je rozdělena do dvou tříd a to podle věku, pomyslnou hranicí je 4 rok, ale rozhodnutí, zda dítě bude zařazeno do skupiny mladších nebo starších dětí je na ředitelce školy. Toto rozhodnutí dělá po dohodě s rodiči. U mladších dětí je více časových úseků, kdy jsou ve třídě souběžně přítomni dva pedagogové. Je tedy možné zajistit lepší pomoc při adaptaci. Pokud jsou ve škole přítomni sourozenci rozdílného věku je jim z počátku umožněno být v jedné třídě, pokud si to situace vyžaduje. O tom, zda to bude ve třídě Poupátek (mladší děti) nebo Ptáčat (starší děti) rozhoduje ředitelka školky po dohodě s rodiči a pedagogy v jednotlivých třídách.

3.2. Třída Poupátek

Ve třídě Poupátek jsou děti od 3 do 4 (4,5 let), velký důraz je zde kladen na základní schopnosti z oblasti samostatnosti a socializace. Program je uzpůsoben této věkové kategorii. Více se střídá volná hra a organizovaná činnost. Velmi se dbá na klid a pohodovou atmosféru ve třídě. Adaptace nových dětí probíhá pozvolna, rodičům se doporučují kratší úseky. Děti si před nástupem do MŠ mohou přijít s rodiči pohrát na zahradu v letních měsících během prázdninového provozu. Děti se tak přirozeně seznámí s novým prostředím a novými dospělými.

3.3. Třída Ptáčat

Ve třídě Ptáčat jsou děti starší 4 (4,5 let). Věková skladba se každý rok mění. Třída je zaměřena více na pečlivou předškolní přípravu. Děti každý den pracují na některé z oblastí – zrakové vnímání, sluchové vnímání, grafomotorika, atp. Často dostávají pracovní listy. Předpokládá se, že všechny běžné činnosti, jako je oblékání, stravování, hygiena, atp. zvládnou bez dopomoci učitelky,

stačí slovní pomoc. Předpokládá se i větší fyzická kondice a tak procházky ven mohou být delší a náročnější. Organizovaná činnost může být v delších časových úsecích.

3.4. Přijímání nových dětí

Přijímání nových dětí probíhá formou individuálního setkání s některým z pracovníků MŠ. Při něm se rodiče dozvídají více o základních myšlenkách naší školky a jejich konkrétní realizace v praxi. Pokud se rodiče rozhodnou pro naši MŠ, podávají závaznou přihlášku a vyplňují ostatní dokumenty, ředitelka školy o přijetí dítěte následně vydá rozhodnutí.

4. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je členěn do integrovaných bloků. Na každý měsíc je přichystáno jedno obsáhlé téma, v jehož rámci je vyčleněno více témat menších, tzv. podtémata (viz. příloha č. 3.1.). Celková koncepce je zaměřena na rozvoj celé osobnosti dítěte, proto se snažíme, aby vzdělávací nabídka byla velmi pestrá. Denní řád mateřské školy je sice pevně daný, avšak jednotliví pedagogové mají dostatečný prostor, aby reagovali na aktuální potřeby skupiny či individuální potřeby jednotlivce. Činnosti v jednotlivých integrovaných blocích jsou různorodé a vycházejí z běžných situací, ve kterých se děti nacházejí. Jednotlivé integrované bloky na sebe navazují a částečně se i prolínají, avšak pro větší přehlednost a snazší orientaci jsou uváděny v samostatných tabulkách. Například téma ročních období prolíná celým školním rokem. Členění a vzdělávací obsah jednotlivých integrovaných bloků vychází z původní verze ŠVP MŠ Ratolest a bylo upraveno a doplněno na základě pětileté zkušenosti. Je v příloze 4. 1. tohoto dokumentu a členěno je podle následujícího schématu:

- **Září - Seznámení s prostředím školky, kamarádi**
 - Seznámení s prostředím školky (pořádek a poslušnost), mám kamarády
 - Důležitost pravidel (školka, pobyt venku, výlety, divadlo, atd.), vztahy mezi námi, sv. Václav, historie
- **Říjen – Plody podzimu**
 - Podzim, pole, zahrada (rybník)
 - Podzim v lese – příprava na zimu
- **Listopad – Svět kolem nás a my**
 - Doprava, technika, vynálezy
 - Moje tělo a zdraví
- **Prosinec – Domov a Vánoce**
 - Náš domov, Mikuláš, mezilidské vztahy (vztahy v rodině)
 - Vánoce, slavení Vánoc, vánoční zvyky
- **Leden – Zima je tu**
 - Zima – zimní sporty, příroda v zimě (ptáci na krmítku, krmelec)
 - Povolání (propojení na karneval), Škola volá (hlavně pro předškoláky)
- **Únor – Objevujeme svět kolem nás, jak se mění**

- Pohádky, vztah ke knihám, čtení
- Cestování, zvířata na kontinentech, ochrana přírody
- **Březen – Slavíme Velikonoce, jak se rodí jaro**
 - Jaro (jarní kytičky, kvetení stromů, jaro v trávě),
 - Velikonoce, velikonoční zvyky
- **Duben – Moje oblíbené zvířátko**
 - Zvířata, mláďata (poznáváme domácí zvířata [platí pro Poupátka] a jejich mláďata), zvuky, zpěvní ptáci [platí pro Ptáčata], les, koho najdeme v lese, na poli, u potoka
 - Kultura, umění, (divadlo, koncert - orchestr, balet), Příbuzenské vztahy, dobré vztahy

Pozn. Velikonoce se tematicky zařadí do března nebo dubna, podle toho, kdy se tento pohyblivý svátek bude slavit.

- **Květen – Lidé kolem nás, čekáme na léto**
 - Máme se rádi s mámou a tátou, naše maminka má svátek, jiné maminky na celém světě mají svátek, národy Evropy, barvy pleti,
 - Zahrada, všechno kolem kvete a má spoustu barev (kontrola znalosti barev)
- **Červen – Léto a prázdniny, co už umím**
 - Moje milé Česko (poznej svoje okolí) – příroda, památky, Praha, Brno, atd., opakování, příprava na zahradní slavnost
 - Dovolená prázdniny (aktivní odpočinek, čtení knih, výlety, osobní bezpečí)

Do třídní knihy není třeba zapisovat celý název integrovaného bloku, ale je třeba postupovat podle schválené zjednodušené verze viz příloha PeRa z 29.8. 2017

5. Autoevaluace a hodnocení výsledků vzdělávání

Cílem autoevaluace v mateřské škole Ratolest je systematické hodnocení všech oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním a to nejen z hlediska RVP PV, ale i z pohledu konkrétní situace naší mateřské školy. Autoevaluace se provádí průběžně a to vždy k 30.6. daného školního roku. K autoevaluaci jsou přizváni všichni pracovníci školy. Výstupem autoevaluace jsou vždy „*Výsledky a závěry autoevaluace (co bylo zjištěno, jaký bude další postup)*“

Hodnocení výsledků vzdělávání v mateřské škole Ratolest Petřikov je založena na průběžném sledování, zaznamenávání a vyhodnocování individuálního rozvoje a učebních pokroků každého jednotlivého dítěte v pohybových činnostech, v oblasti hygieny, stolování, sebeobsluhy, komunikace, schopnosti se vyjadřovat, atd. Formou hry se ověřují poznatky dítěte o vlastním těle, o společnosti, o okolním světě, o přírodě, o správném chování, atd. – co už dítě ví, co je potřeba procvičovat. Je třeba zachytit a zaznamenat u dítěte případné problémy či nedostatky, vyvodit z nich podložené závěry a pomoci dítěti i jeho rodičům v jejich řešení (viz kapitola 2.3.2. Tutoriální systém). Pro toto hodnocení jsou používány speciální záznamové archy pro tutoring a nově také záznamový arch patřící ke komplexnímu pojetí předškolní diagnostiky podle Jiřiny Bednářové.

5.1. Předmět autoevaluace

Předmětem autoevaluace v Mateřské škole Ratolest jsou tyto ŠVP, věcné podmínky, životospráva dětí, psychosociální podmínky, organizace vzdělávání, řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění vzdělávání, spoluúčast rodičů, vzdělávací nabídka, pedagogický styl a profesionální dovednosti s tím související. Autoevaluace v těchto oblastech je hodnocen a následně zapisována do předem připravených formulářů. V dalších kapitolách je podrobněji popsáno, jak autoevaluace probíhá a jaké jsou její očekávané výstupy.

5.1.1. Evaluace jednotlivých oblastí

Na pravidelných poradách zaměstnanci podávají návrhy na zlepšení materiální, bezpečnostní, organizační stránky MŠ. Připomínky jsou podkladem pro práci vedoucího pracovníka, který je řeší podle jejich závažnosti neodkladně nebo v jiném časovém horizontu, který uvede do zápisu z porad. Evaluace podmínek je dále podkladem pro případné změny v ŠVP a školním řádu.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny na pedagogické radě – konkrétní návrhy na zlepšení jsou poté zpracovány ředitelem školy pro každý školní rok. Ředitel školy vytváří souhrn podnětů, který v červnu školního roku předkládá zástupci zřizovatele, společně rozhodnou o dalším postupu a případně zásadní změny realizují během letních měsíců. Hodnocení může mít formu písemného dotazníku ke všem zaměstnancům, případně si podněty zapisuje pouze ředitel, tyto dokumenty nejsou veřejně přístupné. Hodnocené oblasti jsou následující a konkrétní skutečnosti v nich jsou tyto:

Materiální podmínky: Dostatečná vybavenost hračkami, výtvarnými pomůckami, knihami pro děti. Dostatečná vybavenost knihovny. Dostatečná vybavenost školní zahrady (hračky, průlezkyně,...). Dostatečné technické zázemí – počítač, tiskárna,..Stav budovy, malby, šatniček, umývárna,...

Životospráva: Dodržování pitného režimu, vyváženost jídelníčku, spotřební koš, dodržování dostatečného pobytu venku, dostatečná ventilace prostor, přiměřená teplota, dbá se o přiměřené oblékání dětí, čištění zoubků po obědě, dostatek pohybu a odpočinku, kvalitní program při klidovém režimu.

Psychosociální podmínky: Dobrá adaptace nově příchozích – zkušenosti a poučení, milé a laskavé prostředí. Klidný a vyrovnaný přístup k dětem, pozitivní motivace. Možnosti volby a dostatečná nabídka činností. Rovnováha mezi dodržováním řádu ve školce a svobodou dětí. Rovný přístup ke všem dětem a učení se vzájemnému respektu.

Organizace: Je dostatek a dobře prováděno cvičení, zdravotně pohybové cvičení je vyvážené a vhodné pro děti předškolního věku. Je dostatečná rovnováha mezi organizovanou činností a volnou hrou. Není ukončena hra násilně. Mají děti dostatek času přizpůsobit se novým situacím. Je pravidelnost činností opakujících se každý den. Je dodržován režim.

Řízení: Je dostatečná komunikace mezi personálem a vedením školy. Jak dobře pracuje pedagogická rada. Věnují všichni pozornost společným akcím, pokud se někdo nemůže účastnit, věnuje čas

zápisům z rady. Pokud je nespokojenost s nějakou situací, řeší se s kompetentním člověkem. Je věnován dostatek času psychohygieně zaměstnanců. Pracuje se na „teambuildingu“

Personální zajištění: Jak se zvyšuje kvalifikace jednotlivých pedagogických pracovníků, věnují dostatečnou pozornost nabízeným kurzům, už absolvovali alespoň jeden kurz. Co další dozdělávání?

Spolupráce s rodiči: Je spolupráce s rodiči dostatečná. Návrhy oblastí, kde mohou rodiče spolupracovat. Jak podnítit rodiče k další spolupráci? Hodnocení akcí organizovaných rodiči, podíl rodičů na akcích?

V následujících kapitolách jsou ještě podrobněji probrána zásadní témata Autoevaluace.

5.1.2. Evaluace vzdělávacího procesu

V následujících bodech je podrobněji popsáno, jak probíhá autoevaluace a co se od jednotlivých procesů očekává za výsledky:

Každodenně se vyhodnocuje činnosti, ve smyslu co se povedlo a na čem je zapotřebí zapracovat, hledání řešení, následně se může probírat na pedagogické radě.

Pravidelně se hodnotí činnost na poradách. Diskutuje se o splněných cílech a hledají se řešení problematických situací uplynulého období, navrhují se konkrétní opatření.

Průběžně se vyhodnocují výsledky vzdělávacího procesu, případně se navrhují konkrétní změny nevyhovujících podmínek.

Vyhodnocují se výsledky vzdělávání jednotlivých dětí individuálně v rámci diagnostiky, co by dítě v daném věku mělo zvládnout a co zvládá a co ne (s přispěním odborníků- logopeda, fyzioterapeuta, psychologa, učitele). Navrhují se konkrétní kroky, jak pomoci dítěti se v dané oblasti zlepšit. Citlivě se informují rodiče a nabízejí se jim konkrétní kroky směřující k pokrokům dítěte.

Na konci školního roku se zhodnotí činnosti, sepiší se poznatky a případné podněty pro zlepšení, které se probírají na následující pedagogické radě.

5.1.3. Evaluace práce s dětmi

Pravidelné individuální posezení s rodiči, zaměření se na slabé a silné stránky dítěte napomáhá tomu, aby pedagog měl dobrou zpětnou vazbu z rodinného prostředí. Informace o dítěti ze školky a z rodinného prostředí vytvářejí dohromady komplexní pohled na dítě, tak se včas odhalí případné výjimečné nadání dítěte a také případné potenciální problémy.

Vedení dokumentace o dětech, posezení s rodiči zaměřené na dovednosti, návyky, chování dítěte- učitel a rodiče se schází třikrát ročně. Pravidelnost zajišťuje dostatečnou zpětnou vazbu oběma směry a dostatečnou komunikaci.

Každé dítě má své Portfolio, zakládá si své práce, pracovní listy, podle nich lze hodnotit jeho individuální pokrok, případně mu pomoci v oblasti, kde zlepšení není dostatečné.

5.1.4. Evaluace práce pedagogů

Práci pedagogů vyhodnocuje jednatel nebo vedoucí pracovník při vstupu do tříd, mimo i během činností. S učitelkami vyhodnocuje práci při individuálním pohovoru vedoucí pracovník nebo jednatel. Výsledky výchovné práce jsou hodnoceny na pedagogických poradách (vztahy na pracovišti, celková profesionalita a odbornost, dokumentace třídní a školní, kontrola dodržování vnitřních norem školky a pracovního řádu.

Každý člen pedagogického personálu by zároveň měl zaměřit svou pozornost na autoevaluaci, podle následujících otázek:

Naplnuji svou činností a svým působením stanovené cíle? Jaká je kvalita a úroveň nabízených činností, co mohu zlepšit? Využívám smysluplně a účelně získané poznatky o jednotlivém dítěti k jeho dalšímu rozvoji? Vedu dítě v souladu s jeho přirozeným rozvojem, plynule, s přiměřenou a postupně narůstající náročností? Jsem objektivní, nezaujatý? Jsem pro děti dobrým vzorem chování ve všech oblastech?

5.1.5. Evaluace práce s rodiči a veřejností

Autoevaluace práce s rodiči probíhá podle následujících kritérií/otázek:

Probíhá předávání dítěte formou rozhovoru, jsou rodiče dostatečně pozitivně informováni o průběhu daného dne, v rámci možnosti? Využívá školka prostředky moderní technologie- informování prostřednictvím internetu, e-mailu. Hledá školka další možnost komunikace mezi rodiči a školkou? Setkávají se pedagogové s rodiči v rámci akcí pro rodiče a děti? Probíhá Informativní schůzka s rodiči na začátku školního roku? Řeší se připomínky rodičů na poradách, informují se rodiče ohledně řešení jejich připomínek? Pracuje, spolupracuje školka s dalšími institucemi obdobného typu, s jinými veřejnými institucemi? Jak probíhá propagace školky? Jak je školka vnímána veřejností v obci? Jsou rodiče dostatečně zapojeni do evaluačního procesu školy? Je do něj dostatečně zapojena ZŠ Navis se kterou spolupracujeme?

5.2. *Hodnocení výsledků vzdělávání*

Důležitou oblastí autoevaluace je posuzování výsledků vzdělávání, které každý učitel průběžně a systematicky provádí za využití metod a nástrojů pedagogické diagnostiky. Konkrétně již několikátým rokem se v mateřské škole Ratolest snažíme implementovat komplexní diagnostiku podle Mgr. Jiřiny Bednářové, velkou pomocí v této oblasti je nyní pomůcka „Klokanův kufr“. Diagnostika podle Bednářové má jasně dané klíčové kompetence, kterých by dané dítě mělo dosáhnout v daném věku.

Vždy si uvědomujeme, že jde pouze o kritéria orientační a jednotlivé děti v jednotlivých oblastech mohou dosahovat výsledků nad nebo pod normu. Rozptyl by však neměl být zásadní a dítě by nemělo zásadně zaostávat ve více oblastech. Pokud to nastane, je třeba neprodleně konzultovat s ŠPZ se kterým spolupracujeme.

Při hodnocení jednotlivých dětí si pedagog vede osobní záznam, případně si dělá poznámky k pracovním listům, výkresům a jiným výtvorům dětí. Poznámky si může vést buď do předem připraveného formuláře (viz formulář pro tutoring) a záznamové archy pro diagnostiku podle Bednářové nebo do svých osobních materiálů. V druhém případě však musí poznámky přepracovat do formulářů. Každý tutor/pedagog konzultuje pokroky dítěte, které má na starost s ostatními pedagogickými pracovníky. Pokud si není jistý, zda v některých oblastech dítě příliš nezaostává, obrátí se na ředitele školy, případně na odborníka z ŠPR se kterým spolupracujeme. Informace o pokrocích dítěte rodičům předává na pravidelných schůzkách. V případě problému rodiče citlivě informuje a pomáhá jim nalézt řešení dané situace. Se všemi získanými informacemi nakládá diskrétním způsobem a v souladu s příslušnými zákony. Pokud je objeven nějaký problém upravuje individuálním způsobem vzdělávací podmínky daného dítěte, aby byl problém odstraněn, zároveň se snaží zařazovat takové činnosti/ pracovní listy/ aktivity, atd., aby došlo k nápravě daného problému. Případně v krátkých časových úsecích pracuje s dítětem individuálně. Následně hodnotí výsledky přijatých opatření, podle závažnosti problému navrhne četnost hodnocení. V případě potřeby vypracuje pro dítě PLPP.

5.3. *Metody a techniky evaluace*

Autoevaluace probíhá na několika úrovních a v několika časových horizontech. Do předem připravených formulářů každý rok k 30.6. probíhá celkové hodnocení mateřské školy a jeho výstupy jsou buď zpracovány během letních měsíců, případně se na nich pracuje následující školní rok. Každý pedagog je hodnocen vedoucím pracovníkem během školního roku. Každý pedagog/tutor hodnotí jednotlivé dítě průběžně a vyvozuje z toho příslušné kroky. Pro každý stupeň tohoto evaluačního procesu jsou předem připravené formuláře.

5.4. Časový plán autoevaluačního procesu

Časový plán evaluační činnosti MŠ		
Pravidelné kontroly	Kontrola třídních knih	ředitelka
	Kontrola pořádku a upravenosti MŠ	uklízečka
Srpen	Kontrola připravenosti budovy a prostor MŠ před zahájením školního roku	ředitelka, jednatelka
Září	Kontrola třídní dokumentace, dodržování bezpečnostních norem, pitného režimu, kontrola informačních kanálů mezi rodiči a MŠ, kontrola organizace práce, zahájení tutoriální čin.	ředitelka
Říjen	Individuální práce s dětmi, vytyčení si individuálních cílů, logopedická diagnostika	Učitelka, logoped
Listopad	Kontrola dodržování denního režimu, návyků, práce s notýsky	ředitelka
Prosinec	Kontrola kolektivu a přátelských vztahů, atmosféry ve třídách	ředitelka
Leden	Zdokonalování pracovních schopností, zaměřujeme se na pořádek po práci, příprava pro předškoláky - zahájení	učitelka
Únor	Zhodnocení pohybových vzorců, psychomotorických dovedností, kontrola úrovně grafomotoriky, Testy školní zralosti	Odborník-fyzioterapeut
Březen	Podněcování dětí k samostatnému myšlení a řešení problémů	učitelky
Duben	Zhodnocení dětí po stránce charakterové, schopnost sebevýchovy, sebeovládání, zodpovědnosti za své chování	ředitelka
Květen	Kontrola schopnosti spolupráce dětí	učitelky
Červen	Zhodnocení kurikula, vystoupení dětí na závěrečném posezení s rodiči, zhodnocení tutoriální činnosti, zpětná vazba jednotlivým pedagogům	Ředitelka, jednatelka

5.5. Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků v evaluačním procesu

Ředitelka školy je odpovědná za celkovou evaluaci školy. Každý jednotlivý pedagog/ tutor je odpovědný za vlastní evaluaci a za hodnocení výsledků vzdělávání jemu svěřených dětí. Ředitelka školy může určit další pracovníky, kteří pomáhají s diagnostikou dětí danému pedagogovi.

V Petřikově dne

28. srpna 2017

PhDr. Mgr. Kristina Kašparová (ředitelka)